

Jaarverslag 2020
Commissie van Toezicht op de
Arrestantenzorg eenheid Limburg

Auteur: mr. M.L.W.N.M. (Willy) Valckx
Ambtelijk secretaris

Datum: 1 maart 2021

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting		3
1	Inleiding	6
2	De commissie	7
2.1	De wettelijke basis en samenstelling van de commissie	7
2.2	De taken en werkwijze van de commissie	7
3	Bevindingen en aanbevelingen	9
3.1	Insluiting / binnenkomst arrestant	9
	3.1.1 Informatie over de ingeslotene	10
	3.1.2 Fouilleren	10
	3.1.3 Informatie ten behoeve van ingeslotene	11
	3.1.4. Conclusie	11
3.2	Verblijf / huisvesting	11
	3.2.1 Cellen / ophoudkamers	11
	3.2.2 Gangen	12
	3.2.3 Douches / toilet	12
	3.2.4 Conclusie	13
3.3	Verblijf / verzorging en bejegening	13
	3.3.1 Voeding	13
	3.3.2 Luchten / ontspanning	14
	3.3.3 Hygiëne	14
	3.3.4 Medische verzorging	14
	3.3.5 Bejegening	14
	3.3.6 Conclusie	15
3.4	Veiligheid, calamiteiten en BHV	15
	3.4.1 Bedrijfsnoodplan / calamiteitenplan	15
	3.4.2. Bedrijfshulpverlening	16
	3.4.3 Blusmiddelen	16
	3.4.4 Ontsluiting cellen / ophoudkamers, routes	16
	3.4.5 Cameratoezicht	16
	3.4.6. Afleggen wapens	17
	3.4.7. Conclusie	17
3.5	Bijzondere aandachtspunten / thema's	17
3.6	Ontvangst, rondleiding, verkregen informatie	18
3.7	Incidentmeldingen	18
3.8.	Inspecties op andere locaties / Inspecties tijdens Coronamaatregelen	19
3.9	Conclusies en aanbevelingen afzonderlijke inspecties	19
3.10.	Racisme en discriminatie	19
Bijlage 1:	Overzicht van de vergaderingen in 2019	21
Bijlage 2:	Overzicht inspecties cellencomplexen, ophoudkamers, evenementen en werkbezoeken in 2019	22
Bijlage 3:	Overzicht conclusies en aanbevelingen afzonderlijke inspecties in 2019	23

SAMENVATTING

a. De commissie van toezicht op de arrestantenzorg

De commissie van toezicht op de arrestantenzorg (hierna: commissie) heeft gedurende het hele verslagjaar bestaan uit acht personen.

In het verslagjaar vergaderde de commissie drie maal (zie bijlage 1 voor de vergaderdata en de besproken onderwerpen).

b. Inspecties en werkbezoeken

Als gevolg van genomen landelijke en politieke maatregelen om de Coronacrisis te beteugelen heeft de commissie van de eenheid Limburg minder fysieke inspecties dan in 2019 en aangepaste telefonische inspecties uitgevoerd. In totaal werden 28 inspecties uitgevoerd. 10 in de cellencomplexen te Maastricht, Heerlen, Roermond en Venlo, 4 in het cellencomplex van de rechtbank Maastricht, 8 bij de ophoudkamers van de politiebureaus en 6 telefonische inspecties in het tweede kwartaal. (Zie bijlage 2 voor een overzicht van de inspecties en bijlage 3 voor de aanbevelingen.)

Er zijn geen ontruimingsoefeningen geweest waarvoor de commissie was uitgenodigd.

Hoewel wel in de planning heeft de commissie als gevolg van de Coronacrisis geen werkbezoeken(en) afgelegd of activiteiten ondernomen.

c. Af te leggen route arrestant is opbouw van het verslag

De opbouw van het verslag is hetzelfde als die van het inspectieformulier en volgt daarmee de route die door een arrestant wordt afgelegd wanneer deze wordt ingesloten.¹ De route is insluiting / binnenkomst, verblijf / huisvesting, verblijf / verzorging en bejegening van de arrestant. Daarnaast wordt geïnspecteerd op veiligheid, calamiteiten en BHV en bijzondere aandachtspunten. Tot slot beoordeelt de commissie haar ontvangst, rondleiding en verkregen informatie tijdens de inspecties.

d. Insluiting / binnenkomst arrestant

De commissie constateert naar tevredenheid dat haar naams- en werkwijzebekendheid zich in het verslagjaar hebben voortgezet.

De login-gegevens in BHV in de cellencomplexen ten aanzien van relevante informatieoverdracht en -registratie zijn verbeterd en zijn in zijn algemeenheid goed, met hier en daar een verbeteringspunt.

De commissie constateert dat in tegenstelling tot 2019 het fouilleren in de cellencomplexen accurater kan.

De commissie stelt vast dat de zich in 2019 in gang gezette verbeterde trend van het uitreiken en registreren van de huisregels in het verslagjaar heeft doorgezet.

e. Verblijf / huisvesting

De commissie is tevreden over de mate waarin de cellen(complexen) en ophoudkamers schoon en functioneel zijn. Een enkele keer wordt aandacht gevraagd voor aspecten als temperatuur (buitenmuur cellen), ventilatie, veiligheid en waarneembaarheid dag- / nacht-cyclus.

De commissie heeft kennisgenomen van het door de nationale politie voorgestane strategische huisvestingsplan om méér gebruik te maken van de ophoudkamers en minder van de cellencomplexen.

De gangen van cellencomplexen zijn schoon, die bij de ophoudkamers nagenoeg. Enkele keren trof de commissie in de gangen rondslingerende zaken aan.

Bij de inrichting van het sanitair is een enkele keer sprake van situaties die de veiligheid van suïcidale arrestanten in gevaar kan brengen.

Bij de ophoudkamers vraagt schoonheid aandacht.

---

¹ De werkzaamheden van de commissie starten in principe op het moment van aanhouding van de verdachte en het daarop aansluitend vervoer van de plaats delict / aanhouding naar een cellencomplex of ophoudkamer. De commissie inspecteert hier (nog) niet op.

Kennis genomen hebbend van de proeve van de structurele werkwijze van de wekelijkse doorspoeling van de waterleidingen door het facilitair bedrijf van de politie in de cellencomplexen en ophoudkamers ziet de commissie de jaarlijkse spoellijst over 2020 met vertrouwen tegemoet.

f. Verblijf / verzorging en bejegening

De aanbiedingen / verstrekkingen van voeding in de cellencomplexen beoordeelt de commissie als goed. Klein aandachtspunt is de opslag / houdbaarheidsdatum en het aanbod. Op de inrichting en de schoonmaak van de luchtplaatsen bij de cellencomplexen is weinig aan te merken.

Ook de hygiënische aspecten worden door de commissie als goed beoordeeld.

Hoewel verbeterd ten opzichte van 2019 spreekt de commissie gelet op de van levensbelang zijnde aspecten van bewaring / verstrekking van medicijnen nog steeds haar zorg uit.

Verbanddozen verdienen evenals in voorgaande jaren bij de cellencomplexen en ophoudkamers aandacht.

De bejegening van arrestanten is zonder meer goed te noemen.

g. Veiligheid, calamiteiten en BHV

Evenals in voorgaande jaren constateert de commissie dat ook in 2020 bij alle ophoudlocaties en cellencomplexen in de politiebureaus wel iets is op te merken over de BHV-plannen. In bijna de helft van de observaties in de cellencomplexen en driekwart bij de ophoudkamers zijn op de aspecten van recente ontruimingsoefeningen, evaluatie, aanwezigheid, actualiteit en bekendheid minpunten geconstateerd. De commissie komt tot een zorgelijk oordeel. Zij heeft de indruk dat ontruiming van cellen en ophoudkamers veelal buiten ontruimingsoefeningen worden gehouden.

De aanwezigheid van BHV-ers beoordeelt de commissie als goed.

In tegenstelling tot 2019 vragen blusmiddelen om aandacht.

De bekendheid van de ontsluiting cellen / ophoudkamers en vluchtroutes is goed.

Het percentage niet op orde zijn van het cameratoezicht komt overeen met dat in 2019. De commissie acht het punt van cameratoezicht als een ernstig punt van zorg.

Het oordeel over het afleggen van pepperspray en vuurwapens en de bekendheid van de procedure is goed.

h. Bijzondere aandachtspunten / thema's

De commissie heeft eerder over de aanwezigheid van bedrijfshulpverlening een goed oordeel gegeven. Dit wordt gestaafd door de scores op dit punt in de paragraaf bijzondere aandachtspunten.

In tegenstelling tot het eerdere zorgelijk oordeel over de bewaring / verstrekking van medicijnen scoort het aandachtspunt medische verzorging als geheel goed.

Idem geldt voor het bijzondere aandachtspunt van minderjarigen.

i. Ontvangst, rondleiding, verkregen informatie

Evenals in voorgaande jaren is de commissie ook in 2020 te spreken over de wijze van ontvangst, rondleiden en het verkrijgen van informatie door de medewerkers van de afdeling arrestantentaken en basisteams. Ze worden als professioneel ervaren en getuigen van een juiste attitude van de medewerkers.

j. Incidentmeldingen

Het werken volgens het in 2019 getekende Protocol incident- en calamiteitenmeldingen aan de CTA - getekend tussen de eenheidsleiding en de commissie - om incidenten in de ophoudkamers en / of cellencomplexen te melden aan de commissie heeft ook in het verslagjaar naar tevredenheid gewerkt. De 6 in 2020 ontvangen meldingen zijn qua aantal gelijk aan dat van 2019.

k. Inspecties op andere locaties / inspecties tijdens Coronamaatregelen

Ten aanzien van inspecties op andere locaties hanteert de commissie de werkwijze om voorafgaand aan de inspectie van het evenement tijdens de bijgewoonde briefing informatie in te winnen over de aanpak. Tijdens de inspectie wordt dan gecontroleerd in hoeverre de aanpak in praktijk is gebracht, waarbij de inspectie zo veel als mogelijk op het evenemententerrein plaats vindt. Bij de inspecties op andere locaties wordt geen gebruik gemaakt van het standaard inspectieformulier, maar wordt een verslag gemaakt.

Als gevolg van de Coronamaatregelen hebben deze inspecties in 2020 niet plaatsgevonden.

De Coronamaatregelen gericht op het voorkomen van verspreiding van corona zijn over het algemeen zichtbaar en adequaat uitgevoerd. Arrestantenverzorgers hebben begrip voor deze maatregelen en voelen zich - in de meeste gevallen - voldoende toegerust en goed geïnformeerd.

Als gevolg hiervan zijn in 2020 slechts 14 inspecties uitgevoerd in de cellencomplexen van politie en de rechtbanken en 8 inspecties bij de ophoudkamers. In het tweede kwartaal zijn geen inspecties uitgevoerd. Het toezicht door de commissie op de werkzaamheden van de afdeling arrestantentaken werd in dit kwartaal vorm gegeven door een zestal periodiek telefonische contacten tussen de commissie en een daartoe aangewezen operationeel expert van de afdeling arrestantentaken.

l. Conclusies en aanbevelingen afzonderlijke inspecties

De ten aanzien van de uitgevoerde afzonderlijke inspecties in de cellencomplexen en ophoudkamers van de politie en rechtbanken gemaakte conclusies en aanbevelingen zijn te lezen in bijlage 3.

m. Racisme en discriminatie

In haar kwartaalvergadering van 24 juni heeft de commissie uitvoerig gesproken over de mondiale discussie van (institutioneel) racisme en discriminatie. Met als ervaringsopmerking dat de commissie soms verschil ervaart in bejegening als commissielid en als privépersoon is haar tijdens inspecties niet gebleken van (institutioneel) racisme en discriminatie. Waarmee niet is gezegd dat het niet bestaat.

1. INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag 2020 van de Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg (hierna: commissie) van de eenheid Limburg. Voor het vierde jaar op rij kent het verslag het nieuwe uiterlijk als gevolg van een pilot waarin de eenheid Limburg in 2017 heeft geparticipeerd. Kwantitatieve gegevens worden gekoppeld aan kwalitatieve. Zo wordt een vollediger beeld verkregen over de ontwikkeling van de kwaliteit van de arrestantenzorg. De opbouw van het verslag is hetzelfde als die van het inspectieformulier en volgt de route die door een arrestant wordt afgelegd wanneer deze wordt ingesloten.

Hoofdstuk twee gaat in op de wettelijke basis van de commissie alsmede op haar samenstelling, taak en werkwijze binnen de eenheid Limburg.

In het derde hoofdstuk treft u een samenvatting aan van de bevindingen en aanbevelingen van de door de commissie uitgevoerde inspecties.

CONCEPT

2. DE COMMISSIE

2.1 De wettelijke basis en samenstelling van de commissie

Gelijktijdig met de inwerkingtreding van de nationale politie per 1 januari 2013, is per zelfde datum de Regeling beheer politie en als afgeleide hiervan de Regeling toezicht arrestantenzorg 2013 van kracht geworden. Deze regeling omschrijft onder andere de samenstelling, taken en werkwijze van de commissie. Tevens staat de rol van het landelijk centrum benoemd, dat zich concentreert op uniformering van de inspecties op basis van kwaliteitscriteria.

Per 1 juli 2015 is de Regeling beheer politie vervangen door het Besluit beheer politie. Daarin is de grondslag voor het toezicht op arrestantenzorg vastgelegd. De Minister van Justitie en Veiligheid benoemt de (plaatsvervangend) voorzitter en leden van de commissies. De regels omtrent het toezicht zijn vastgelegd in voornoemde Regeling toezicht arrestantenzorg politie (Rtap).

In artikel 2 Rtap, is bepaald dat de commissie bij haar samenstelling rekening dient te houden met de benodigde maatschappelijke en bestuurlijke deskundigheid en ervaring van de leden (lid 5). De commissie bestond in 2020 uit de volgende leden:

- De heer, drs. M.M.C. Kuipers, voorzitter - vanaf juni 2018 - wethouder in de gemeente Horst aan de Maas (herbenoembaar 1 juni 2021);
- de heer H.A. Koonen, vanaf 1 juli 2018 vice-voorzitter en voormalig plaatsvervangend directeur penitentiaire inrichting Zuid-Oost (Roermond en Ter Peel) (na einde tweede termijn op 1 april 2024 niet herbenoembaar);
- de heer, drs. F.A.J. Schmeetz, lid en gepensioneerd huisarts en parttime docent huisartsenopleiding Maastricht (na einde tweede termijn op 1 juli 2022 niet herbenoembaar);
- de heer, mr. L.T.A.R. van Lier, lid en gerechtssecretaris rechtbank Oost-Brabant (na einde tweede termijn op 1 november 2023 niet herbenoembaar);
- de heer H.M.J. Reijnders, RSE, lid en veiligheidskundige en projectmanager elektronische monitoring bij DV&O (Dienst Vervoer en Ondersteuning) (na einde tweede termijn op 1 april 2024 niet herbenoembaar);
- mevrouw D.M.P. Adams, lid en eigenaar Adams management (herbenoembaar 1 mei 2021);
- mevrouw mr. I. Haesen, lid en stafjurist Orde van Advocaten Limburg (herbenoembaar 1 juli 2022);
- mevrouw V.J.P. de Vries, EMBA, lid en eigenaar Novanta Consultancy (herbenoembaar 1 januari 2024).

2.2 De taken en werkwijze van de commissie

De commissie heeft in ieder geval tot taak²:

1. Zich regelmatig en op door haar te bepalen tijdstippen door inspecties op de hoogte te stellen van de toestand van de arrestantenzorg ten einde haar taken zo goed mogelijk te kunnen vervullen.
2. Jaarlijks uiterlijk 1 maart rapport uit te brengen aan de minister over haar werkzaamheden en bevindingen. De commissie brengt deze rapportage ook ter kennis aan de politiechef en burgemeesters binnen de eenheid. Dit rapport is openbaar.
3. Verslag te maken van de bevindingen tijdens een inspectie ten behoeve van de voor de arrestantenzorg direct verantwoordelijke leidinggevende(n). De politiechef ontvangt een afschrift van dit verslag.

---

² Artikel 5 Rtap 2015.

Jaarverslag 2020 Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg Limburg. Definitief 1 maart 2021

Ten einde de genoemde taken zo goed mogelijk te kunnen vervullen, dienen de commissieleden zich regelmatig door eigen waarneming op de hoogte te stellen van de toestand van de arrestantenzorg. De leden hebben daartoe te allen tijde toegang tot de politiecellencomplexen, de ophoudkamers op de eenheden en de cellencomplexen binnen de gerechtsgebouwen. Daartoe ontvangen zij van de politiechef en alle overige ambtenaren alle door hen gewenste inlichtingen. Zo hebben ze het recht, alle op de arrestantenzorg betrekking hebbende gegevens, waaronder tevens worden begrepen de persoonsgegevens van de ingeslotenen, in te zien³. Leden van de commissie zijn tot geheimhouding verplicht van al datgene hen hierbij ter kennis⁴ komt.

CONCEPT

---

³ Artikel 5 lid 5 Rtap 2015.

⁴ Artikel 5 lid 6 Rtap 2015.

3. BEVINDINGEN EN AANBEVELINGEN

Als gevolg van genomen landelijke en politieke maatregelen om de Coronacrisis te beteugelen heeft de commissie van de eenheid Limburg minder fysieke inspecties dan in 2019 en aangepaste telefonische inspectie uitgevoerd. In totaal werden 28 inspecties uitgevoerd. 10 In de cellencomplexen te Maastricht, Heerlen, Roermond en Venlo, 4 in het cellencomplex van de rechtbank Maastricht, 8 bij de ophoudkamers van de politiebureaus en 6 telefonische inspecties in het tweede kwartaal.

Tijdens een inspectiebezoek worden onder begeleiding van een politiemedewerker de locaties en ruimtes bekeken waar arrestanten (kunnen) verblijven. Als er tijdens een inspectie arrestanten zijn, wordt - zo mogelijk - met enkelen een gesprek gevoerd om een beeld te krijgen van de bejegening en de verzorging. Arrestanten worden onder andere gevraagd of ze bekend zijn met de reden van insluiting, relaties (familie of vrienden) zijn ingelicht, ze al een advocaat hebben gesproken, ze schriftelijke informatie hebben ontvangen en ze eten en drinken hebben gekregen.

De inspecties zijn in bijna alle gevallen onaangekondigd en op wisselende dagen en tijdstippen door twee⁵ commissieleden uitgevoerd. Onvoorziene omstandigheden maken hierop een enkele uitzondering⁶. De bezoeken vinden plaats in wisselende samenstelling en op diverse locaties. Onduidelijkheden of tekortkomingen die ter plekke kunnen worden verholpen, worden doorgaans direct met de arrestantenverzorgers besproken. Van elke inspectie wordt een schriftelijk verslag gemaakt door middel van een landelijk uniform formulier. De chef arrestantentaken, de betreffende chef van een basisteam en de president van de rechtbank Limburg ontvangen - in afschrift aan de facilitaire afdeling en BHV-organisatie van de politie - het ingevulde inspectieformulier. De conclusies en aanbevelingen van elke inspectie worden na elk kwartaal in een eerstvolgende vergadering van de commissie besproken (zie bijlage 3). De commissie vergadert vier maal per jaar (zie bijlage 1). Van inspecties op andere locaties dan cellencomplexen en ophoudkamers wordt een separaat verslag gemaakt.

Het jaarverslag wordt rond 1 maart van elk jaar aangeboden aan de eenheidsleiding. Na de bespreking ervan met de eenheidsleiding wordt het door tussenkomst van de landelijke secretaris aangeboden aan de korpschef van de nationale politie.

Er zijn geen ontruimingsoefeningen geweest waar voor de commissie was uitgenodigd.

Hoewel wel in de planning heeft de commissie als gevolg van de Coronacrisis geen werkbezoeken(en) afgelegd of activiteiten ondernomen.

Vooropgesteld dat de commissie overwegend een zich door ontwikkelend positief beeld heeft van de (veiligheid)situatie in de cellen, ophoudkamers en andere locaties worden in de volgende paragrafen de items uit het inspectieformulier / -verslag besproken. Daarbij gaat het om punten die goed gaan, maar ook om verbetering vragen. Iedere paragraaf start met een kwantitatief (deel)overzicht vanuit de database van de resultaten van de uitgevoerde inspecties. Deze database is landelijk ontworpen en wordt bij alle eenheden van de politie gebruikt. Zij dient als hulpmiddel om tussentijds of aan het einde van het jaar (jaarverslag) te kunnen analyseren op welke punten het goed gaat en welke zaken aandacht nodig hebben.

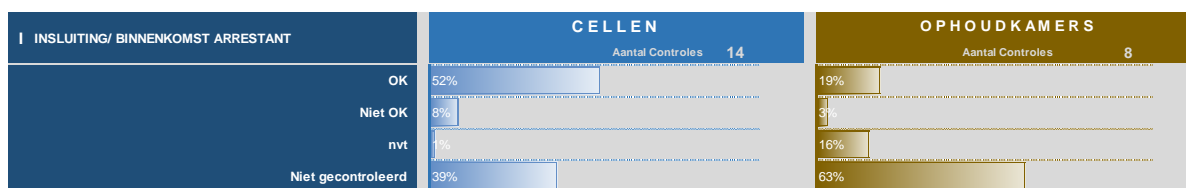
3.1 Insluiting / binnenkomst arrestant

De insluiting / binnenkomst van een arrestant geeft onderstaand cijfermatig totaal beeld. In de volgende paragrafen wordt op de onderdelen ervan ingegaan.

⁵ In het geval van het inwerken van een nieuw lid van de commissie vinden inspecties met drie leden plaats.

⁶ Zie paragraaf 3.8 in verband met de uitzonderingen als gevolg van de Coronamaatregelen.

Jaarverslag 2020 Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg Limburg. Definitief 1 maart 2021

De commissie constateert naar tevredenheid dat haar naams- en werkwijzebekendheid zich in het verslagjaar hebben voortgezet. Het vragen naar legitimatie van de commissieleden voorafgaand aan de inspectie is regel geworden. Ter vergroting van de bekendheid hebben de plaatsvervangend voorzitter en het hoofd arrestantentaken in aansluiting op de twee gegeven presentaties over de commissie in de distriktelijk managementoverleggen in het najaar van 2019 in het vroege voorjaar een derde presentatie gegeven. De vierde presentatie heeft als gevolg van de Coronamaatregelen in het verslagjaar geen doorgang gevonden.

3.1.1 Informatie over ingeslotene

I INSLUITING BINNENKOMST ARRESTANT	CELLEN				OPHOUDKAMERS			
	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
a Informatie over ingeslotene	10	2	0	2	0	0	2	6
	71%	14%	0%	14%	0%	0%	25%	75%
1. Login-gegevens BVH correct	10	2	0	2	0	0	2	6
	71%	14%	0%	14%	0%	0%	25%	75%

In 10 van de 12 hierop uitgevoerde inspecties is geconstateerd dat de login-gegevens correct in het politiebureau (BHV) zijn opgenomen. In principe zou dit 100% moeten zijn. Te meer nu BVH als basis geldt voor vele daaruit voortvloeiende vervolgcacties. Bij de ophoudkamers kon hier niet op worden geïnspecteerd, omdat ten tijde van de inspecties geen personen werden opgehouden.

Naar aanleiding van door de commissie onderzochte incidentmeldingen rondom arrestanten bestaat bij de commissie het beeld dat ten opzichte van 2019 in het verslag jaar relevante informatie beter wordt overgedragen aan en geregistreerd door medewerkers van de afdeling arrestantentaken. Zoals informatie van wijze van aanhouding, sociale en medische achtergronden van de arrestant, overdracht van arrestantendiensten, verhorende politieambtenaren, medische zorg verlenende personen, van de bejegening van de arrestant tijdens zijn verblijf in een politiebureau.

Daarmee komt de commissie tot het oordeel dat de login-gegevens in BHV in de cellencomplexen ten aanzien van relevante informatieoverdracht en- registratie zijn verbeterd en zijn in zijn algemeenheid, maar hier en daar nog wel verbetering behoeft. Bij afwezigheid van aangehouden in de ophoudkamers is hier geen oordeel over te geven.

3.1.2 Fouilleren

I INSLUITING BINNENKOMST ARRESTANT	CELLEN				OPHOUDKAMERS			
	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
b Fouilleren	24	5	0	13	6	1	3	14
	57%	12%	0%	31%	25%	0%	0%	0%
1. Registratie ingenomen zaken	10	1	0	3	2	0	1	5
	71%	7%	0%	21%	25%	0%	0%	0%
2. Deugdelijk opbergen	7	2	0	5	2	1	1	4
	50%	14%	0%	36%	25%	0%	0%	0%
3. Teken door ingeslotene en politieambtenaar	7	2	0	5	2	0	1	5
	50%	14%	0%	36%	25%	0%	0%	0%

De commissie constateert dat in de cellencomplexen in 10 van de 11 hierop uitgevoerde inspecties de registratie van de ingenomen zaken op orde is. Bij de deugdelijke opberging van de zaken en het tekenen door ingeslotene en politieambtenaar betreft dit 7 van de 9 gevallen.

De 2 hierop uitgevoerde inspecties bij de ophoudkamers zijn goed.

De commissie constateert dat in tegenstelling tot 2019 het fouilleren in de cellencomplexen accurater kan.

3.1.3 Informatie ten behoeve van ingeslotene

I INSLUITING BINNENKOMST ARRESTANT	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
c. Informatie ten behoeve van ingeslotene	9	33%	0	0%	1	4%	17	63%
1. Huisregels in voldoende talen beschikbaar	5	38%	0	0%	8	62%		
2. Huisregels uitgereikt	4	29%	0	0%	1	7%	9	64%

In de cellencomplexen zijn in de 5 geïnspecteerde gevallen de huisregels in voldoende talen beschikbaar en 4 keer uitgereikt.

De commissie stelt vast dat de zich in 2019 in gang gezette verbeterde trend van het uitreiken en registreren van de huisregels in het verslagjaar heeft doorgezet.

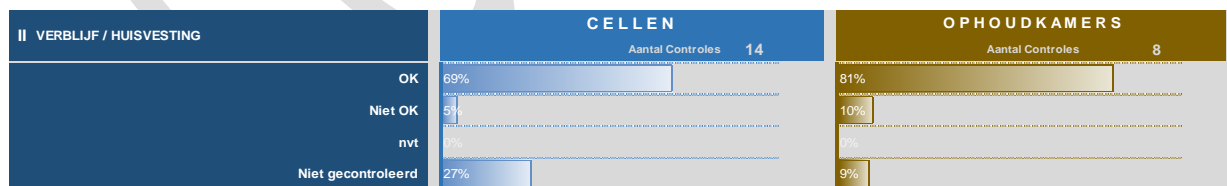
3.1.4 Conclusie

De commissie constateert naar tevredenheid dat haar naams- en werkwijzebekendheid zich in het verslagjaar hebben voortgezet. De login-gegevens in BHV in de cellencomplexen ten aanzien van relevante informatieoverdracht en -registratie zijn verbeterd en zijn in zijn algemeenheid goed, met hier en daar een verbeteringspunt. Bij afwezigheid van aangehouden en tijdens inspecties is bij de ophoudkamers hier geen oordeel over te geven. De commissie constateert dat in tegenstelling tot 2019 het fouilleren in de cellencomplexen accurater kan.

De commissie stelt vast dat de zich in 2019 in gang gezette verbeterde trend van het uitreiken en registreren van de huisregels in het verslagjaar heeft doorgezet.

3.2 Verblijf / huisvesting

Het verblijf / huisvesting van de arrestant geeft onderstaand cijfermatig totaal beeld. In de volgende paragrafen wordt op de onderdelen ervan ingegaan.

3.2.1 Cellen / ophoudkamers

II VERBLIJF / HUISVESTING	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
a Cellen/ophoudkamers	79	81%	5	5%	0	0%	13	13%
1. Werking intercom	12	86%	0	0%	0	0%	2	14%
2. Temperatuur	11	79%	1	7%	0	0%	2	14%
3. Ventilatie	12	86%	1	7%	0	0%	1	7%
4. Verlichting	12	86%	0	0%	0	0%	2	14%
5. Schoon	13	93%	0	0%	0	0%	1	7%
6. Veilig	10	71%	1	7%	0	0%	3	21%
7. Dag/Nacht	9	69%	2	15%	0	0%	2	15%

De cellen binnen de eenheid Limburg voldoen aan de daaraan in regelgeving gestelde eisen met betrekking tot de afmetingen⁷, inrichting⁸ en voorzieningen⁹. Op basis van 79 waarnemingen op de inspectieaspecten bij cellen / ophoudkamers, waarbij slechts 6 waarnemingen onder de maat waren, is de commissie tevreden over de mate waarin de cellen(complexen) en ophoudkamers schoon en functioneel zijn. Een enkele keer wordt aandacht gevraagd voor aspecten als temperatuur (buitenmuur cellen), ventilatie, veiligheid en waarneembaarheid dag- / nachtcyclus.

In het verslagjaar heeft de commissie alleen nog maar geïnspecteerd op de door de eenheidsleiding in 2019 verstrekte lijst van operationele cellencomplexen en ophoudkamers. Ook heeft de commissie kennisgenomen van het door de nationale politie voorgestane strategische huisvestingsplan. Door méér gebruik te maken van de ophoudkamers en minder van de cellencomplexen wordt personele capaciteit van de afdelingen arrestantentaken vrijgespeeld. Deze dient te worden gebruikt voor het vervoer van arrestanten van basisteams naar cellencomplexen, waardoor de personele druk van arrestantenvervoer door de basisteams wegvalt.

Hiermee lijkt het door de commissie in 2019 geuite zorgpunt dat de basisteams veel tijd kwijt zijn aan het vervoer van arrestanten naar cellencomplexen - waar ook ophoudkamers zijn - te worden weggenomen.

3.2.2 Gangen

II VERBLIJF / HUISVESTING	OK		niet OK		nvt		Niet GC		OK		niet OK		nvt		Niet GC	
b.Gangen	26	93%	0	0%	0	0%	2	7%	12	75%	4	25%	0	0%	0	0%
1. Schoon	13	93%	0	0%	0	0%	1	7%	7	88%	1	13%	0	0%	0	0%
2. Geen rondslingerende zaken	13	93%	0	0%	0	0%	1	7%	5	63%	3	38%	0	0%	0	0%

Bij de alle uitgevoerde inspecties zijn de gangen van cellencomplexen schoon. Bij de ophoudkamers nagenoeg. Enkele keren trof de commissie in de gangen rondslingerende zaken aan.

3.2.3 Douches / toilet

II VERBLIJF / HUISVESTING	OK		niet OK		nvt		Niet GC		OK		niet OK		nvt		Niet GC	
c.Douches/ toilet	28	41%	4	6%	0	0%	37	54%	14	56%	4	16%	0	0%	7	28%
1. Werkend	6	43%	0	0%	0	0%	8	57%	4	50%	1	13%	0	0%	3	38%
2. Schoon	6	43%	1	7%	0	0%	7	50%	4	50%	2	25%	0	0%	2	25%
3. Veilig	4	29%	3	21%	0	0%	7	50%	6	75%	1	13%	0	0%	1	13%
4. Douche doorspoelenregistraties	6	46%	0	0%	0	0%	7	54%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%
5. Oogdouchesregistraties	6	43%	0	0%	0	0%	8	57%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%

Uit de 28 observaties op de inspectieaspecten in de cellencomplexen leidt de commissie af dat het sanitair qua inrichting¹⁰ nagenoeg op orde is. Een enkele keer is er sprake van

⁷ Minimale maatvoering (2,5 m x 2.2 m x 2,8 m en een minimale inhoud van 9 m3).

⁸ Tafel, stoel, bed, toilet, onwrikbaar vast bevestigd, werkbare afstand stoel-tafel, bedmaat minimaal 210 cm, deur naar buiten draaiend.

⁹ Verwarming tot 22 graden, voldoende (nood)verlichting, voldoende lichtopening voor dag-nachtcyclus, voldoende ventilatie, communicatie met bewaking/ intercom, radio aanwezig en camera functioneert bij observatie/claustrofobie/isoleercel.

¹⁰ Watertemperatuur (maximaal 40 graden), capaciteit warmwatervoorziening (1 x per 2 dagen douchen), drempel tegen overlopen, beschadigingen, schoongehouden.

Jaarverslag 2020 Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg Limburg. Definitief 1 maart 2021

situaties die de veiligheid van suïcidale arrestanten in gevaar kan brengen. Bij de ophoudkamers vraagt schoonheid aandacht.

In haar septembervergadering van 2019 heeft de commissie kennis genomen van de structurele werkwijze van het facilitair bedrijf van de politie dat bij alle cellencomplexen en ophoudkamers de waterleidingen wekelijks worden doorgespoeld in het kader van voorkoming van legionella. Op regionaalniveau wordt hiervan een registratie bijgehouden. Afgesproken werd dat de commissie na afloop van het kalenderjaar jaarlijks¹¹ hiervan een lijst ontvangt te beginnen over het jaar 2020.¹² De commissie houdt - nu er structurele controle is op de doorspoeling - hiermee rekening bij haar inspecties.

3.2.4. Conclusie

De commissie is tevreden over de mate waarin de cellen(complexen) en ophoudkamers schoon en functioneel zijn. Een enkele keer wordt aandacht gevraagd voor aspecten als temperatuur (buitenmuur cellen), ventilatie, veiligheid en waarneembaarheid dag- / nachtcyclus.

De commissie heeft alleen nog maar geïnspecteerd op de door de eenheidsleiding in 2019 verstrekte lijst van operationele cellencomplexen en ophoudkamers. Ook heeft de commissie kennisgenomen van het door de nationale politie voorgestane strategische huisvestingsplan om méér gebruik te maken van de ophoudkamers en minder van de cellencomplexen.

De gangen van cellencomplexen zijn schoon, die bij de ophoudkamers nagenoeg. Enkele keren trof de commissie in de gangen rondslingerende zaken aan.

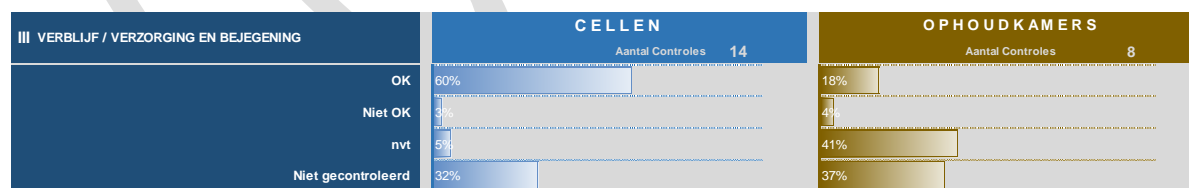
Bij de inrichting van het sanitair is een enkele keer sprake van situaties die de veiligheid van suïcidale arrestanten in gevaar kan brengen. Bij de ophoudkamers vraagt schoonheid aandacht.

De commissie heeft kennis genomen van de proeve van de structurele werkwijze van de wekelijkse doorspoeling van de waterleidingen door het facilitair bedrijf van de politie in de cellencomplexen en ophoudkamers. Zij ziet de jaarlijkse spoellijst over 2020 met vertrouwen tegemoet. De commissie houdt - nu er structurele controle is op de doorspoeling - hiermee rekening bij haar inspecties.

3.3 Verblijf / verzorging en bejegening

Het verblijf / verzorging en bejegening van de arrestant geeft onderstaand cijfermatig totaal beeld.

In de volgende paragrafen wordt op de onderdelen ervan ingegaan.

3.3.1 Voeding

III VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
a Voeding	21	2	2	13	0	0	7	4
1. Aangeboden/ verstrekt	55%	5%	5%	34%	0%	0%	64%	36%
2. Opslag/ houdbaarheids datum	10	0	2	2	0	0	5	3
	71%		14%	14%			63%	38%
3. Aanbod	7	1	0	4	0	0	2	1
	58%	8%		33%			67%	33%
	4	1	0	7				
	33%	8%		58%				

¹¹ Daarmee is uitvoering gegeven aan een eerdere wens van de commissie om inzage te geven in de registratie van de doorspoelingen.

¹² Als proeve van deze lijst werd in de junivergadering van 2020 een spoellijst verstrekt over het vierde kwartaal van 2019.

De 10 aanbiedingen / verstrekkingen van voeding in de cellencomplexen beoordeelt de commissie als goed. Klein aandachtspunt is de opslag / houdbaarheidsdatum en het aanbod. Bij de ophoudkamers heeft geen verstrekking plaatsgevonden.

3.3.2 Luchten / ontspanning

III VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING	OK	niet OK	nv	Niet GC	OK	niet OK	nv	Niet GC
b Luchten / Ontspanning	31	70%	0	0%	3	7%	10	23%
1. 2x daags luchten aangeboden	9	69%	0	0%	3	23%	1	8%
2. Luchtplaats schoon	5	50%	0	0%	5	50%		
3. Lectuur	8	73%	0	0%	3	27%		
4. Rook-gelegenheid	9	90%	0	0%	1	10%		

De aspecten van 2x daags luchten, schone luchtplaats¹³, aangeboden lectuur en rookgelegenheid zijn bij de 31 observaties in de cellencomplex volledig op orde. Bij de ophoudkamers wordt hier niet op geïnspecteerd.

3.3.3 Hygiëne

III VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING	OK	niet OK	nv	Niet GC	OK	niet OK	nv	Niet GC
c. Hygiëne	18	45%	0	0%	22	55%		
1. Keuken schoon	5	50%	0	0%	5	50%		
2. Schone dekens/ lakens	5	50%	0	0%	5	50%		
3. Opslag was gescheiden (wilt/schoon)	4	40%	0	0%	6	60%		
4. Producten hygiëne op voorraad	4	40%	0	0%	6	60%		

Al de 18 keren dat de commissie heeft gekeken naar schone keukens, dekens / lakens, scheiding van vuile / schone was en hygiëne voorraadkamers heeft zij deze in orde bevonden. Bij de ophoudkamers wordt hier niet op geïnspecteerd.

3.3.4 Medische verzorging

III VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING	OK	niet OK	nv	Niet GC	OK	niet OK	nv	Niet GC
d Medische verzorging	37	60%	3	5%	5	8%	17	27%
1. Voldoende mogelijkheden behandeling/ond	9	82%	0	0%	2	18%		
2. Procedure inschakelen arts (GGD/GGZ)	7	54%	0	0%	2	15%	4	31%
3 Bewaren/ verstrekking van medicijnen	9	69%	2	15%	1	8%	1	8%
4. Uitvoering van controles op advies vd arts	8	62%	0	0%	2	15%	3	23%
5. Verbanddozen	4	33%	1	8%	0	0%	7	58%
6. Medische Checklist	4	33%	0	0%	1	8%	7	58%

De 9 inspecties op voldoende mogelijkheden van behandeling / onderzoek en de 7 inspecties op procedure inschakelen arts zijn goed. Gelet op de mogelijk (zeer) nadelige gevolgen van een verkeerde bewaring en / of verstrekking van medicatie blijft - hoewel minder dan in 2019 - dit ook in 2020 een punt van zorg. 2 van de 9 inspecties waren niet op orde. De 8 observaties over de uitvoering van de controles op advies waren op orde, idem als de medische checklist (4 waarnemingen). Verbanddozen verdienen evenals in voorgaande jaren bij de cellencomplexen (1 van de 5 inspecties) en ophoudkamers (2 van 5 inspecties) aandacht. Hoewel verbeterd ten opzichte van 2019 spreekt de commissie gelet op de van levensbelang zijnde aspecten van bewaring / verstrekking van medicijnen nog steeds haar zorg uit.

3.3.5 Bejegening

¹³ Minimale omvang 30 m2, deels overdekt, rasterwerk, camera functioneert, schoongehouden.
Jaarverslag 2020 Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg Limburg. Definitief 1 maart 2021

III VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
e Bejegening	12	92%	0	0%	1	8%	6	75%
1. Algemene indruk bejegening	12	92%	0	0%	1	8%	6	75%

Bij de 18 hierop uitgevoerde inspecties noemt de commissie de bejegening van arrestanten in het cellencomplex als bij de ophoudkamers zonder meer goed.

3.3.6 Conclusie

De aanbiedingen / verstrekkingen van voeding in de cellencomplexen beoordeelt de commissie als goed. Klein aandachtspunt is de opslag / houdbaarheidsdatum en het aanbod. Op de inrichting en de schoonmaak van de luchtplaatsen bij de cellencomplexen is weinig aan te merken.

Ook de hygiënische aspecten worden door de commissie als goed beoordeeld.

Hoewel verbeterd ten opzichte van 2019 spreekt de commissie gelet op de van levensbelang zijnde aspecten van bewaring / verstrekking van medicijnen nog steeds haar zorg uit.

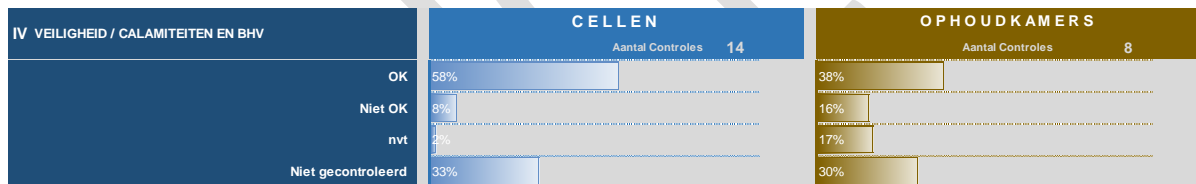
Verbanddozen verdienen evenals in voorgaande jaren bij de cellencomplexen en ophoudkamers aandacht.

De bejegening van arrestanten is zonder meer goed te noemen.

3.4 Veiligheid, calamiteiten en BHV

De veiligheid, calamiteiten en BHV geeft onderstaand cijfermatig totaal beeld.

In de volgende paragrafen wordt op de onderdelen ervan ingegaan.

3.4.1 Bedrijfsnoodplan / calamiteitenplan

IV VEILIGHEID / CALAMITEITEN EN BHV	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
a BHV-Plan	8	19%	7	17%	27	64%	3	13%
1. Aanwezig, actueel, bekend	6	43%	1	7%	7	50%	2	25%
2. Ontruimings-oefening recent	1	7%	4	29%	9	64%	1	13%
3. Evaluatie	1	7%	2	14%	11	79%	4	50%

Evenals in voorgaande jaren constateert de commissie dat ook in 2020 bij alle ophoudlocaties en cellencomplexen in de politiebureaus wel iets is op te merken over de BHV-plannen¹⁴. In bijna de helft van de observaties in de cellencomplexen (7 van de 15) zijn op de aspecten van recente ontruimingsoefeningen en evaluatie minpunten geconstateerd. Bij de ophoudkamers betreft dit 9 van de 12 observaties en komt het aspect van aanwezigheid, actualiteit en bekendheid van de plannen erbij. De commissie beoordeelt dit aspect als zorgelijk.

De commissie heeft de indruk dat ontruiming van cellen en ophoudkamers veelal buiten ontruimingsoefeningen worden gehouden¹⁵.

¹⁴ De commissie is in het najaar van 2018 geïnformeerd dat de BHV- en ontruimingsplannen voor de cellencomplexen in Maastricht, Heerlen, Roermond en Venlo zijn geactualiseerd en deze zijn ter beschikking gesteld van de commissie.

¹⁵ Terwijl de noodzaak hiertoe wel aanwezig is, getuige de ontruiming in het late najaar van 2019 in het cellencomplex te Heerlen, waar het brandalarm in het complex niet meer functioneerde.

Jaarverslag 2020 Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg Limburg. Definitief 1 maart 2021

3.4.2 Bedrijfshulpverlening

IV VEILIGHEID / CALIMITEITEN EN BHV	OK				niet OK				nvt				Niet GC			
b Bedrijfshulpverlening	12	92%	0	0%	0	0%	1	8%	1	50%	1	50%	0	0%	0	0%
1. BHV'er aanwezig	12	92%	0	0%	0	0%	1	8%	1	50%	1	50%	0	0%	0	0%

De commissie heeft bij haar inspecties 12 keer waargenomen dat BHV-ers aanwezig zijn in de cellencomplexen en 1 van de 2 keren niet bij de ophoudkamers. Daarmee beoordeelt de commissie dit als goed. De commissie herhaalt haar advies om, zoals op enkele bureaus voor de hele eenheid schuifpanelen te hanteren met de namen van de in dienst zijnde BHV-ers.

3.4.3 Blusmiddelen

IV VEILIGHEID / CALIMITEITEN EN BHV	OK				niet OK				nvt				Niet GC			
c. Blusmiddelen	12	43%	4	14%	0	0%	12	43%	11	69%	0	0%	0	0%	5	31%
1. Beschikbaar	8	57%	1	7%	0	0%	5	36%	6	75%	0	0%	0	0%	2	25%
2. Periodieke Controle/ Onderhoud	4	29%	3	21%	0	0%	7	50%	5	63%	0	0%	0	0%	3	38%

In de cellencomplexen was bij 9 controles 1 keer de beschikbaarheid van blusmiddelen niet op orde en bij 7 controles 3 keer de periodieke controle / onderhoud niet. De 6 en 5 controles op deze aspecten bij de ophoudkamers waren goed. In tegenstelling tot 2019 leidt dit voor de commissie tot een aandacht vragend oordeel over de blusmiddelen.

3.4.4 Ontsluiting cellen / ophoudkamers, routes

IV VEILIGHEID / CALIMITEITEN EN BHV	OK				niet OK				nvt				Niet GC			
d Ontsluiting cellen/ ophoudkamers, routes	33	79%	0	0%	0	0%	9	21%	19	79%	1	4%	0	0%	4	17%
1. Bekend met werking/ mog.	10	71%	0	0%	0	0%	4	29%	5	63%	1	13%	0	0%	2	25%
2. Duidelijke vluchtroute	11	79%	0	0%	0	0%	3	21%	6	75%	0	0%	0	0%	2	25%
3. Uitgangen vrij	12	86%	0	0%	0	0%	2	14%	8	100%	0	0%	0	0%	0	0%

Met 33 waarnemingen is de bekendheid met de werking van de ontsluiting van, het aanwezig zijn van een duidelijke vluchtroute binnen en het vrij zijn van gangen binnen de cellencomplexen op orde bevonden. Bij de 19 waarnemingen bij de ophoudkamers is 1 keer de bekendheid met de werking van de ontsluiting niet op orde bevonden. De commissie oordeelt dan ook goed over de bekendheid van de ontsluiting cellen / ophoudkamers en vluchtroutes.

3.4.5 Cameratoezicht

IV VEILIGHEID / CALIMITEITEN EN BHV	OK				niet OK				nvt				Niet GC			
e Toepassen bijz. observatie	23	55%	4	10%	3	7%	12	29%	0	0%	3	13%	15	63%	6	25%
1. Besluitvorming HOw	7	50%	2	14%	1	7%	4	29%	0	0%	1	13%	5	63%	2	25%
2. Aanzeggen gebruik observatie camera	7	50%	2	14%	1	7%	4	29%	0	0%	1	13%	5	63%	2	25%
3. Feitelijke observaties	9	64%	0	0%	1	7%	4	29%	0	0%	1	13%	5	63%	2	25%

Bij 2 van de 9 controles op de aspecten van de besluitvorming door de hulpofficier van justitie en de aanzegging van het gebruik van observatiecamera's zijn deze als niet op orde beoordeeld.

Procentueel komt dit overeen met de niet op orde zijnde controles in 2019. De commissie acht het punt van cameratoezicht als een ernstig punt van zorg.

3.4.6 Afleggen wapens (vuurwapen / pepperspray)

IV VEILIGHEID / CALIMITEITEN EN BHV	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
f. Afleggen wapens (vuurwapen)	23	88%	0	0%	3	12%		
1. Voorzieningen	12	92%	0	0%	1	8%		
2. Procedure bekendheid en uitvoering	11	85%	0	0%	2	15%		

Op basis van 23 controles op de aspecten van het afleggen van pepperspray en vuurwapens en de bekendheid van de procedure hiermee in de cellencomplexen komt de commissie voor dit onderdeel tot een goed oordeel. Bij de ophoudkamers spelen deze aspecten niet.

3.4.7. Conclusie

Evenals in voorgaande jaren constateert de commissie dat ook in 2020 bij alle ophoudlocaties en cellencomplexen in de politiebureaus wel iets is op te merken over de BHV-plannen. In bijna de helft van de observaties in de cellencomplexen (7 van de 15) zijn op de aspecten van recente ontruimingsoefeningen en evaluatie minpunten geconstateerd. Bij de ophoudkamers betreft dit 9 van de 12 observaties en komt het aspect van aanwezigheid, actualiteit en bekendheid van de plannen erbij. De commissie komt tot een zorgelijk en negatief oordeel.

De commissie heeft de indruk dat ontruiming van cellen en ophoudkamers veelal buiten ontruimingsoefeningen worden gehouden

De aanwezigheid van BHV-ers beoordeelt de commissie als goed.

In tegenstelling tot 2019 vragen blusmiddelen om aandacht

De bekendheid van de ontsluiting cellen / ophoudkamers en vluchtroutes is goed.

Het percentage niet op orde van zijn van het cameratoezicht komt overeen met dat in 2019.

De commissie acht het punt van cameratoezicht als een ernstig punt van zorg.

Het oordeel over het afleggen van pepperspray en vuurwapens en de bekendheid van de procedure is goed.

3.5. Bijzondere aandachtspunten

De bijzondere aandachtspunten geven onderstaand cijfermatig totaal beeld.

Onderstaand wordt op de onderdelen ervan ingegaan.

Daar het inspectieformulier de commissie als compleet overkomt, heeft zij ook voor 2020 niet gekozen om regionale thema's vast te stellen, anders dan in het landelijk inspectieformulier aangegeven bijzondere aandachtspunten.¹⁶

V BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN	CELLEN		OPHOUDKAMERS	
	Aantal Controles 14		Aantal Controles 8	
OK	43%		38%	
Niet OK	2%		5%	
nvt	5%		3%	
Niet gecontroleerd	50%		54%	

¹⁶ De scores in de paragraaf bijzondere aandachtspunten lopen niet parallel met de scores op aspecten van deze aandachtspunten in andere paragrafen. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat niet altijd op alle onderdelen van het inspectieformulieren wordt gecontroleerd en in de betreffende paragrafen op meerdere aspecten wordt beoordeeld dan alleen in paragraaf 3.5 op het aandachtspunt als geheel.

Jaarverslag 2020 Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg Limburg. Definitief 1 maart 2021

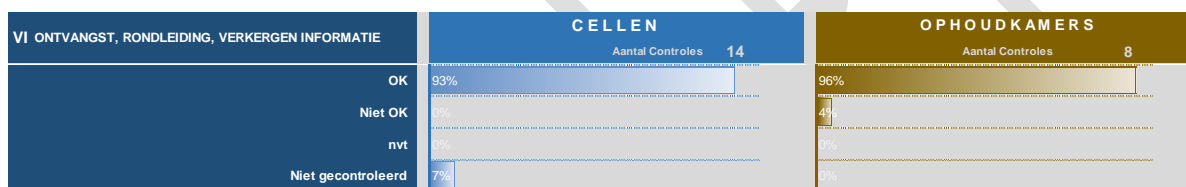
V BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
Aandacht voor thema's	18 43%	1 2%	0 0%	23 55%	8 38%	1 5%	0 0%	12 57%
1. Veiligheid/BHV	6 43%	1 7%	0 0%	7 50%	4 57%	1 14%	0 0%	2 29%
2. Medische verzorging	6 43%	0 0%	0 0%	8 57%	2 29%	0 0%	0 0%	5 71%
3. Minderjarigen	6 43%	0 0%	0 0%	8 57%	2 29%	0 0%	0 0%	5 71%

In paragraaf 3.4.2. (bedrijfs hulpverlening) heeft de commissie een goed oordeel gegeven over de aanwezigheid van BHV-ers. Dit wordt gestaafd door de scores op dit punt in de paragraaf bijzondere aandachtspunten.

In tegenstelling tot het zorgelijk oordeel over de bewaring / verstrekking van medicijnen in paragraaf 3.3.4 scoort het aandachtspunt medische verzorging als geheel, op één uitzondering na (1 van de 6 observaties) bij de cellencomplexen en één (1 van de 5 observaties) bij de ophoudkamers als goed. Idem geldt voor het bijzondere aandachtspunt van minderjarigen. 6 Observaties bij de cellencomplexen en 2 bij de ophoudkamers scoren allen goed.

3.6 Ontvangst, rondleiding, verkregen informatie

De ontvangst, rondleiding en verkregen informatie geeft onderstaand cijfermatig totaal beeld. Onderstaand wordt op de onderdelen ervan ingegaan.

VI ONTVANGST, RONDELEIDING, VERKREGEN INFORMATIE	OK	niet OK	nvt	Niet GC	OK	niet OK	nvt	Niet GC
a Algemeen	39 93%	0 0%	0 0%	3 7%	23 96%	1 4%	0 0%	0 0%
1. Wijze van ontvangst	13 93%	0 0%	0 0%	1 7%	8 100%	0 0%	0 0%	0 0%
2. Wijze van rondleiden	13 93%	0 0%	0 0%	1 7%	8 100%	0 0%	0 0%	0 0%
3. Verkregen info	13 93%	0 0%	0 0%	1 7%	7 88%	1 13%	0 0%	0 0%

Evenals in voorgaande jaren is de commissie ook in 2020 te spreken over de wijze van ontvangst, rondleiden en het verkrijgen van informatie door de medewerkers van de afdeling arrestantentaken en basisteams. In 100% van de inspecties worden deze als professioneel ervaren en getuigen deze van een juiste attitude van de medewerkers. Bij de ophoudkamers was één keer het aspect van verkregen informatie niet op orde.

3.7. Incidentmeldingen

Het werken volgens het in 2019 getekende Protocol incident- en calamiteitenmeldingen aan de CTA - getekend tussen de eenheidsleiding en de commissie - om incidenten in de ophoudkamers en / of cellencomplexen te melden aan de commissie heeft ook in het verslagjaar naar tevredenheid gewerkt. Binnen de commissie worden de meldingen behandeld door de leden Schmeetz en Koonen. De bevindingen worden teruggekoppeld aan het hoofd arrestantentaken. De 6 in 2020 ontvangen meldingen zijn qua aantal gelijk aan dat van 2019.

3.8. Inspecties op andere locaties / inspecties tijdens Coronamaatregelen

Ten aanzien van inspecties op andere locaties hanteert de commissie de werkwijze om voorafgaand aan de inspectie van het evenement tijdens de bijgewoonde briefing informatie

in te winnen over de aanpak. Tijdens de inspectie wordt dan gecontroleerd in hoeverre de aanpak in praktijk is gebracht, waarbij de inspectie zo veel als mogelijk op het evenemententerrein plaats vindt. Bij de inspecties op andere locaties wordt geen gebruik gemaakt van het standaard inspectieformulier, maar wordt een verslag gemaakt. Als gevolg van de Coronamaatregelen hebben deze inspecties in 2020 niet plaatsgevonden.

In 2020 kondigde de regering (meermaals aangepaste) maatregelen af om de Coronacrisis te beteugelen. De politie vertaalde deze in politieke Coronamaatregelen. Op haar beurt vertaalde de landelijke commissie van toezicht op de arrestantenzorg (LCC) deze in adviezen¹⁷ om op locaties de inspecties uit te voeren.

De maatregelen gericht op het voorkomen van verspreiding van corona zijn over het algemeen zichtbaar en adequaat uitgevoerd. Arrestantenverzorgers hebben begrip voor deze maatregelen en voelen zich - in de meeste gevallen - voldoende toegerust en goed geïnformeerd.

Het gevolg hiervan is dat in 2020 slechts 14 inspecties zijn uitgevoerd in de cellencomplexen van politie en de rechtbanken en 8 inspecties bij de ophoudkamers. In het tweede kwartaal zijn geen inspecties uitgevoerd. Het toezicht door de commissie op de werkzaamheden van de afdeling arrestantentaken werd in dit kwartaal vorm gegeven door een zestal periodiek telefonische contacten tussen de commissie en een daartoe aangewezen operationeel expert van de afdeling arrestantentaken.

3.9 Conclusies en aanbevelingen afzonderlijke inspecties

De invulling van het inspectieformulier wordt beëindigd met de rubriek conclusies en aanbevelingen. Ten aanzien van de uitgevoerde afzonderlijke inspecties in de cellencomplexen en ophoudkamers van de politie en rechtbanken zijn deze per kwartaal te lezen in bijlage 3. Bij de aanbevelingen commissie Q2 2020 is het resultaat beschreven van zes telefonische contacten.

3.10 Racisme en discriminatie

Tegen de zomer van 2020 speelde mondiaal de discussie rond (institutioneel) racisme en discriminatie. De discussie uitte zich - ondanks de Coronacrisis - door wereldwijd op talloze plaatsen georganiseerde (massale) demonstraties. Ook in Nederland.

---

¹⁷ April:

1. Op locatie zich op de hoogte stellen van de actuele situatie en de geldende voorschriften (zoals werkstructies Corona arrestantenzorg en verplicht testen Coronavirus verdachten).
2. Niet in gesprek gaan met een ingeslotene dan na mondelinge afstemming met de operationeel coördinator arrestantenzorg.
3. De inspecties richten zich gedurende deze periode ook in het bijzonder op de getroffen maatregelen rondom het Coronavirus en de wijze waarop daarnaar wordt gehandeld door het aanwezige politiepersoneel alsmede de zorg rond ingeslotenen.

Juni 2020:

1. Eerdere adviezen blijven onverkort gelden.
2. Onder de geldende RIVM-beperkingen hervatten van de inspecties in alle eenheden. (Thuis blijven bij klachten en locaties niet bezoeken als daar sprake is van een besmetting.)
3. Het al dan niet inspecteren is ter beoordeling aan ieder individueel commissielid.
4. Inspecties worden uitgevoerd door maximaal 1 commissielid.
5. Op de politielocaties dienen alle ter plaatse geldende voorzorgsmaatregelen in acht te worden genomen.

Oktober 2021, aanvullende op de bestaande maatregelen:

1. Gedurende de inspectie voortdurend een mondkapje dragen.
2. De inspectie van tevoren aankondigen om niet op een plek te komen waar sprake is van een besmetting.

Voor de commissie was dit aanleiding om in haar kwartaalvergadering van 24 juni stil te staan bij dit onderwerp. Daarbij stelde zij zich de vraag of zij tijdens haar werkzaamheden vormen van racisme en discriminatie had waargenomen. Na een uitvoerige uitwisseling van onderlinge ervaringen kwam de commissie tot de conclusie dat - binnen haar verantwoordelijkheidsgebied - niet is gebleken van signalen die duiden op racisme en /of discriminatie. Met als ervaringsopmerking dat de commissie soms verschil ervaart in bejegening als commissielid en als privépersoon is met de conclusie niet gezegd dat (institutioneel) racisme en /of discriminatie niet bestaat.

CONCEPT

Bijlage 1: Overzicht van de vergaderingen in 2020

Vergadering	Onderwerpen agenda
25 maart 2020	In verband met de Coronamaatregelen heeft deze vergadering geen doorgang gevonden.
24 juni 2020	<p>In verband met de Coronamaatregelen heeft deze vergadering door middel van een videoverbinding plaatsgevonden.</p> <p>Ervaringen Coronatijd, Wet verplichte GGZ, aanbieding CTA-jaarverslag 2019, systeemcontroles oogdouches en tappunten, politiegeweld en institutioneel racisme, zicht op opgehouden in ophoudkamers, voortgang ontwikkeling gebruik ophoudkamers, brainstorm CTA-activiteiten, aanbevelingen inspecties CTA Q1 en Q2 2020, planning inspecties Q3 en Q4 2020.</p>
30 september 2020	<p>In verband met de Coronamaatregelen heeft deze vergadering door middel van een videoverbinding plaatsgevonden.</p> <p>Terugkoppeling CTA-conferentie Amersfoort, zicht op opgehouden in ophoudkamers, voortgang ontwikkeling gebruik ophoudkamers, brainstorm CTA-activiteiten, inspecties in Coronatijd, aanbevelingen inspecties CTA Q3 2020, planning inspecties Q3 en Q4 2020, vergaderdata 2021</p>
23 december 2020	<p>In verband met de Coronamaatregelen heeft deze vergadering door middel van een videoverbinding plaatsgevonden.</p> <p>Kennismaking referent arrestantzorg eenheidsleiding Limburg, personeelwisselingen landelijk centrum CTA, visie en werkwijze CTA Oost-Brabant, zicht op opgehouden in ophoudkamers, voortgang ontwikkeling gebruik ophoudkamers, Wet verplichte opname GGZ, voortgang CTA-activiteiten, vrijheidsbeperkende middelen, inspecties in Coronatijd, aanbevelingen inspecties CTA Q3 en Q4 2020, planning inspecties Q1 en Q2 2021, herbenoemingen 2021.</p>

Bijlage 2: Overzicht inspecties cellencomplexen, ophoudkamers, evenementen en werkbezoeken in 2020

	Datum	Cellencomplex / ophoudkamers / evenementen / werkbezoeken
1	28-01-2020	Ophoudkamers Echt
2	04-02-2019	Ophoudkamers Valkenburg
3	12-02-2020	Cellencomplex Maastricht
4	06-03-2020	Cellencomplex rechtbank Maastricht
5	13-03-2020	Cellencomplex Venlo
6	08-04-2020	Coronamaatregel: Telefonisch contact
7	15-04-2020	Coronamaatregel: Telefonisch contact
8	22-04-2020	Coronamaatregel: Telefonisch contact
9	29-04-2020	Coronamaatregel: Telefonisch contact
10	06-05-2020	Coronamaatregel: Telefonisch contact
11	20-05-2020	Coronamaatregel: Telefonisch contact
12	08-07-2020	Cellencomplex Roermond
13	20-07-2020	Cellencomplex rechtbank Maastricht
14	23-07-2020	Ophoudkamers Horst aan de Maas
15	29-08-2020	Ophoudkamers Heerlen
16	29-08-2020	Cellencomplex Heerlen
17	02-09-2020	Ophoudkamers Panningen
18	02-09-2020	Cellencomplex Maastricht
18	03-09-2020	Cellencomplex Roermond
20	10-09-2020	Cellencomplex rechtbank Maastricht
21	16-09-2020	Ophoudkamers Venray
22	24-09-2020	Cellencomplex Venlo
23	23-10-2020	Cellencomplex Roermonds
24	19-11-2020	Ophoudkamers Sittard
25	19-11-2020	Uitleg en demonstratie vrijheidsbeperkende middelen
26	26-11-2020	Cellencomplex rechtbank Maastricht
27	01-12-2020	Ophoudkamers Weert
28	08-12-2020	Cellencomplex Venlo
29	25-12-2020	Cellencomplex Heerlen

Bijlage 3: Kwartaaloverzicht conclusies en aanbevelingen afzonderlijke inspecties in 2020

CONCEPT

Aanbevelingen commissie Q1 2020

Cellencomplexen

Maastricht

Aandachtspunt is de draaiknop die zich in de douche bevindt en mogelijk zou kunnen worden gebruikt een suïcide. Aandacht dient te worden besteed aan het hebben van een besluit van de hulpofficier van justitie inzake het plaatsen onder camera-observatie. De lift dient te worden herkeurd.

Venlo

Cellencomplex Venlo zag er weer professioneel uit, zowel de fysieke aspecten als de professionaliteit van de arrestantenverzorgers. Op een kleine omissie met betrekking tot het aftekenen van de fouilleringszak na, was alles tiptop in orde. Ook de arrestanten hadden geen klachten.

Ophoudkamers

Echt

De situatie in de ruimte met de oogdouche is volstrekt onacceptabel. De oogdouche moet onverwijld worden hersteld. Verder beveelt de commissie aan de lekkende kraan te herstellen en deze ruimte niet langer te gebruiken voor de opslag van goederen (tenzij dit gebeurt in afgesloten kasten).

In de gang dienen geen voorwerpen te liggen (zoals een houtje/spie of een ladder). Deze dienen te worden verwijderd.

Zorg dat het bedrijfsnoodplan niet alleen actueel is, maar ook goed ingeklapperd. Niet tussen niet relevante stukken of documenten die zijn verouderd. Zorg dat er op locatie oefeningen worden gedaan, deze worden geëvalueerd, leerpunten worden vastgelegd en voor iedereen beschikbaar zijn.

Zorg dat in beslag genomen zaken deugdelijk worden opgeslagen en niet langer dan nodig. Een waarschijnlijke oorzaak van het aanwezig blijven van eigendommen is gelegen in het niet meegeven bij overplaatsing naar het cellencomplex in Roermond.

Valkenburg

Het is een herhaalde constatering, dat gegevens over het aantal verblijven in de ophoudkamers niet kunnen worden getoond. Dus ook geen info over de aard van deze verblijven. De gang en de verhoorkamer zijn niet voldoende veilig, omdat hier spullen rondslingeren. Dit is al eerder geconstateerd en als aandachtspunt genoteerd! Er is geen registratie van de oogdouchespoelingen. De verbandkoffer bevat materiaal voorbij de expiratedatum. De rondleiding was vriendelijk, heel coöperatief en openstaand voor verbeterpunten.

Rechtbanken

Maastricht

De (mis)communicatie bij overdracht heeft er enerzijds voor gezorgd dat een arrestant ten onrechte onder observatie zat. Was deze maatregel echter wel correct geweest, hadden eveneens door miscommunicatie (niet vermelden bord en BHV) niet alle arrestantenverzorgers geweten van een eventueel veiligheidsrisico. En dan was het nog niet eens druk! De aanbeveling van de commissie is om het protocol bij overdracht met betrekking tot vermelden van bijzonderheden nader onder de loep te nemen en te komen met eenduidige werkinstructie met betrekking tot communicatieoverdracht en de vastlegging hiervan.

Aanbevelingen commissie Q2 2020

Coronamaatregelen

Als gevolg van de in het tweede kwartaal van 2020 afgekondigde maatregelen om de Coronacrisis te beteugelen heeft de commissie in dat kwartaal geen fysieke inspecties op locatie uitgevoerd.

Om als commissie toch zicht te blijven behouden op de wijze van omgang van de politie met ingesloten en hebben - op haar verzoek - telefonische contacten plaats gevonden met de leiding en aangewezen operationeel expert van de afdeling arrestantentaken. Voorafgaand aan het eerste overleg heeft de CTA kennis¹⁸ genomen van de door de politie landelijk genomen Coronamaatregelen¹⁹ en had de CTA een aantal vragen²⁰ geformuleerd.

8 april 2020

Na wat opstartperikelen zijn de politieke landelijke maatregelen geïmplementeerd. Binnen de afdeling arrestantentaak van de eenheid Limburg is in Sittard een bedrijfsbureau ingericht. Het bureau draagt zorg voor het doorgeven van informatie aan en het ophalen van vragen van medewerkers. De leiding van de afdeling arrestantentaken heeft tweemaal per week overleg met de leiding van de dienst regionale en operationele samenwerking (DROS).

Er zijn relatief weinig zieken. Het langdurig verzuim is lager dan in dezelfde periode vorig jaar. Enkele mensen zijn op basis van thuissituatie (opvang) niet inzetbaar.

Indien er uitval mocht komen (bij méér dan 50%) is er een alternatief scenario door sluiting van de complexen Roermond en Heerlen.

Door ruimte in de personele capaciteit zijn er dagelijks 4 transportbusjes met twee medewerkers beschikbaar om aangehouden verdachten ter plaatse op te halen en over te brengen naar een van de cellencomplexen. Hierbij worden de voorzorgsmaatregelen in acht genomen.

In principe komen er geen bezoekers meer in de complexen. Advocaten en reclassering hebben telefonisch contact.

---

¹⁸ Conform artikel 5 lid 5 Rtap 2015.

¹⁹ De werkinstructie Corona arrestantenzorg, werkinstructie gebruik mondkapje, werkinstructie gebruik antispuugmasker, werkinstructie aangepaste reanimatie, werkinstructie reiniging voertuigen en werkruimten, de aangepaste werkwijze vaststellen ID verdachten, werkwijze supersnelle terechtzittingen.

²⁰ Zijn alle complexen nog operationeel?

Heeft de politie voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen?

Hoe groot is het huidige aanbod van arrestanten?

Is / zijn er incident(en) met betrekking tot Corona?

Hoe is de samenwerking met de GGD / forensische arts?

Worden eventueel minderjarigen ook ingesloten en zo ja, ontvangen zij dan bezoek?

Hoe is het met eventuele besmetting van het personeel?

Zijn de schoonmakers geïnstrueerd met betrekking tot afvoer van textiel en huisvuil?

Is het personeel dat arrestanten (op straat, bij aanhouding) vervoert, voldoende toegerust?

Wat gebeurt er met eventueel gebruikte hand- / transportboeien?

Wat zijn de ervaringen tot nu toe?

Zijn er mogelijk besmette personen ingesloten en hoe is hierop geacteerd?

Zijn er in zulke gevallen ook mogelijkheden om te testen en hoe luiden de afspraken met de GGD hierover?

Zijn er Coronaspugers in de cel terechtgekomen en hoe is hiermee omgegaan?

Zijn de arrestantenverzorgers op de hoogte gesteld van de meest in het oog springende verschijnselen bij een (beginnende) Coronabesmetting?

Hoe wordt de 1,5 meterregel gehanteerd bij de fouillering, aanreiken van drank en voedsel, bij het luchten, toiletgang en douchen?

Hoe werkt deze stress verhogende situatie uit op de arrestantenverzorgers?

Jaarverslag 2020 Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg Limburg. Definitief 1 maart 2021

Er bevinden zich 4 personen in ophoudkamers (Weert 1 en Sittard 3) en 7 in cellen. De politie hanteert het principe niet aanhouden, tenzij...

Bij de rechtbanken is sprake van een minimale bezetting, gelet op het feit dat door de rechter toch kan worden besloten een verdachte op te roepen.

Er zijn voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen voorhanden en het personeel is geïnstrueerd.

Voor zover bekend zijn er geen arrestanten met mogelijke besmetting ingesloten (geweest). Aangehouden Coronaspugers zijn direct in een huis van bewaring geplaatst.

Personeel houdt de onderlinge afstand zoveel als mogelijk in acht. Arrestanten werken hier aan mee. Veiligheidsfouilleringen blijven uitgevoerd en personeel handelt daarbij naar eigen inzicht.

Er zijn geen afspraken met de GGD met betrekking tot het uitvoeren van testen op het Covid-19-virus. Het protocol van de GGD is leidend.

Er zijn afspraken met het schoonmaakbedrijf gemaakt over extra schoonmaak en afvoer van textiel en huisvuil. Luchtplaatsen verdienen nog enige aandacht.

Indien noodzakelijk kunnen personeelsleden zich volledig in beschermende kleding steken om arrestanten te vervoeren (nog niet nodig geweest).

Hoewel nog niet in de Ambtsinstructie voor de politie geregeld, kan - indien nodig - het spuugmasker worden gebruikt.

Er zijn (nog) geen richtlijnen voor bezoek van eventuele minderjarige ingeslotenen. Heeft zich in de praktijk nog niet voor gedaan.

De afdelingsleiding ervaart de druk die momenteel is als hoog, doch kan hier goed mee omgaan. Er is een éénrichtingsapp voor de 117 medewerkers om hen snel van info te kunnen voorzien. De medewerkers van beveiligingsbedrijf G4S worden hierin afzonderlijk meegenomen.

De commissie heeft de indruk dat er overeenkomstig de geldende richtlijnen en beperkingen goed wordt gewerkt. Zij heeft er vertrouwen in, dat de afdelingsleiding adequaat handelt en reageert op de huidige situatie. Door het kleinere werkaanbod is er meer ruimte om op een goede en adequate manier om te gaan met de arrestanten.

2. 15 april 2020

Er zijn geen nieuwe belangrijke ontwikkelingen. Het blijft opvallend rustig met het aantal aanhoudingen en ingeslotenen.

Coronaspugers zijn meestal overlast veroorzakende zwervers, zwakbegaafden en / of mensen onder invloed van drugs, alcohol, die zich bij hun aanhouding verweren met spugen en roepen, dat zij Corona hebben. Deze aangehouden komen niet in de cellencomplexen. In het cellencomplex te Roermond was vorige week iemand ingesloten in verband met een zedenzaak. Deze persoon begon op zeker moment te roepen, dat hij Corona had. Dat leidde tot bejegening van betrokkene door arrestantverzorgers in volledig hygiënisch tenue, voorzien van handschoenen, mondkap, spatbril en spreken van de advocaat achter plexiglas. Op deze uitmonstering had kennelijk de betrokkene niet gerekend, hij bond in en trok zijn uitspraak terug.

De arrestantverzorgers gaan adequaat om met de nieuwe situatie. Ze blijven er rustig bij en voelen zich veilig. Eén arrestantverzorgster is in quarantaine thuisgebleven, toen zijn partner die in de zorg werkt Corona positief bleek te zijn.

Er zijn geen nieuwe instructies gekomen en ook niet nodig bevonden.

22 april 2020

Het is extreem rustig in de cellencomplexen. In totaal 10 arrestanten aanwezig. Geen bijzondere situaties.

(Er werd al even met de gedachte gespeeld, in hoeverre deze tijd als een proefperiode kan worden ingezet, om het toekomstig huisvestingsplan plan waarin de ophoudkamers van de basisteams frequenter dienen te worden gebruikt, uit te testen.)

29 april 2020

Een opvallende toename van arrestanten, cellencomplex Venlo 9, Roermond 2, Heerlen 12 en Maastricht 13. Een veelvoud aan verschillende zaken als vernielingen, drugs, witwassen, mensensmokkel, incest. Waar die toename aan toe te schrijven is, wordt niet helder. Mogelijk een relatie met toegenomen bedrijvigheid in de samenleving? Of door toegenomen stress door de duur van de isolatie?

Het betekent in ieder geval dat het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen flink is toegenomen. De aanvoer van deze middelen is goed geregeld via de staf grootschalig en bijzonder optreden (SGBO). De politie is als vitaal beroep van nieuwe aanvoer verzekerd. Er hebben zich geen Coronagevallen voorgedaan. Als iemand zich niet lekker voelt, wordt - ook al zijn de symptomen niet direct pleitend voor Corona - altijd contact opgenomen met de GGD. Dan vindt beoordeling op locatie plaats. Indien achteraf na insluiting iemand positief zou blijken te zijn, wordt de arrestantverzorging hiervan door de GGD op de hoogte gebracht. Dit heeft zich nog niet voorgedaan.

6 mei 2020

In cellencomplex Venlo 9, Roermond 4, Heerlen 5 en Maastricht 4 arrestanten aanwezig. Een vrijwel normale drukte. Wederom waarschijnlijk toe te schrijven aan het op gang gekomen verkeer in de samenleving.

Bij de aanhoudingen maakt de politie in de Coronatijd de keuze dat alleen de zogenaamde prioriteit-1 zaken in de cellencomplexen komen. Dat zijn zedendelicten en strafrechtelijke zaken als moord en doodslag. Daarbij functioneert het normale verzorgingsprotocol en zijn geen extra mankracht of middelen nodig.

Advocaten kiezen er nog al eens voor om telefonisch contact te hebben met hun cliënt. Als zij naar het complex komen, staan zij hun cliënt te woord in een aparte kamer, waarbij zij elkaar zien via een ruit en via telefoon met elkaar spreken.

Het gebruik van beschermende middelen wordt strikt nageleefd. Bij de desk wordt alle materiaal, zoals toetsenbord, muis, desk, stoel en deur na gebruik ontsmet. Het zal nog spannend zijn als de 1,5 meter samenleving de komende maanden verder gestalte gaat krijgen, hoe de complexen daar vorm aan geven. Denk aan het krappe kantoor van Roermond.

Vanaf 11 mei gaan de rechtbanken Maastricht en Roermond weer beperkt open voor bijzondere zaken. Dat betekent opschalen van het personeel.

Naar verwachting - de komende weken wordt dat duidelijker - zal aan het eind van deze maand het weer mogelijk worden om een inspectie te doen. Uiteraard wanneer het veilig is en voorzien van mondkapje. Wellicht dat het dan zal gaan om een aangekondigde inspectie. Een en ander vraagt nog nader overleg.

Op Bevrijdingsdag is in Heerlen de brandweer moeten komen, omdat het slot van een cel niet meer werkte. De arrestant kon worden bevrijd en overgeplaatst naar een andere cel.

In Heerlen is het brandalarm met een goed resultaat getest.

20 mei

Een normale drukte in de cellencomplexen, Venlo 8, Roermond 3, Heerlen 3 en in Maastricht 7 arrestanten. De werkdruk wordt met alle genomen Coronamaatregelen als normaal ervaren.

Er is een vervelende situatie aan de gang. Normaal gaan Coronaspugers rechtstreeks naar een huis van bewaring. Nu is een persoon ingesloten, die gespuugd heeft naar een beveiligiger

van een ziekenhuis. Deze arrestant is in combinatie met een strafbaar feit in eerste instantie in het cellencomplex terecht gekomen. Bij deze persoon is een verplichte Coronatest afgenomen door de GGD. Vandaag nog wordt hij voorgeleid en naar een penitentiaire inrichting overgeplaatst. De arrestantverzorgers hebben bij de omgang met deze persoon de voorgeschreven beschermingsmiddelen zijnde mondkapjes, spatbrillen, handschoenen en kleding gebruikt en geen onrust ervaren.

Toch zijn enkele arrestantverzorgers door de impact van de Coronacrisis geraakt. Zij functioneren daardoor wat angstig. Voor deze medewerkers bestaat vanuit de afdeling arrestantentaken extra persoonlijke aandacht in de vorm van voorlichting en geruststelling.

Nu de rechtbanken weer opstarten, zijn ook daar extra maatregelen genomen om gezond en veilig te werken. Seniormedewerkers zijn ingeschakeld om het proces van de ophoudkamers naar de zittingskamer te begeleiden.

De Coronacrisis heeft een 1,5 metermaatschappij op gang gebracht, die ook in de arrestantverzorging een afspiegeling heeft. Er wordt meer digitaal met elkaar gecommuniceerd. Televoorgeleiding gebeurt frequenter dan voorheen. Contacten met ketenpartners als reclassering, advocaten, officieren van justitie gebeuren vaker digitaal. Ook skype en zoom zijn ingeburgerd. Vaak wordt verwezen naar de richtlijnen en protocollen die zijn vastgelegd op het intranet.

Waarschijnlijk kunnen vanaf 1 juni weer onaangekondigde inspecties plaats vinden. Verzoek is om daarbij vanuit de afdeling arrestantentaken het commissieaanspreekpunt uit te nodigen, opdat deze ter plaatse nader toelichting op het een en ander kan geven.

Er zijn geen afspraken gemaakt voor verdere telefonische overleggen.

Aanbevelingen commissie Q3 2020

Cellencomplexen

Roermond

Prettige ontvangst, open informatie-uitwisseling, Coronabeleid voldoende bekend, onderliggende redenen van bepaalde afspraken zijn minder goed bekend. Wellicht ter bevordering van het benodigde draagvlak onder de medewerkers aandacht aan besteden via de diverse communicatie kanalen.

Heerlen

Afdelingsbeleid omtrent (preventieve inzet) persoonlijke beschermingsmiddelen niet gedragen door team.

Advies aan leiding: haal eens ervaringen op bij leidinggevenden uit andere sectoren waar ook sprake is van (lichamelijk) contact met onbekende personen, denkend aan gezondheidszorg.

De registratie van veiligheidsoefeningen en de bewustheid bij medewerkers is een aandachtspunt. Gelieve bij een volgende inspectie dit andermaal te controleren / verifiëren.

Maastricht

Zorg ervoor dat BVH altijd stipt is bijgehouden is, zeker als het om essentiële zaken gaat als medicijnverstrekking.

Verder wordt aanbevolen de knoppen in de doucheruimtes anti-suicideproof te maken.

Het open laten van de deur naar het materiaalhok op de eerste verdieping is een onnodig risico, zeker nu er materialen liggen die een gevaar voor het personeel kunnen vormen.

Zorg er voor dat arrestanten die worden heengezonden altijd hun spullen meekrijgen.

Laat niet zonder reden matrassen rondslingeren.

Laat zo spoedig mogelijk de brandhaspels controleren.

Roermond

Professionele uitstraling en werkhouding. Steun voor verdere harmonisatie van allerlei werkprocedures.

Venlo

Er wordt zorgvuldig met de arrestanten omgegaan. Het verhaal van arrestant twee is hiervan een voorbeeld. De mogelijke risico's voor veiligheid worden bewaakt. De bejegening is vriendelijke en adequaat.

De commissie beveelt wel aan, bij fouillering ook mondkapjes te gebruiken, omdat besmetting met Corona niet altijd uit het verhaal is af te leiden.

Ophoudkamers

Horst aan de Maas

Agendeer de wijze van bejegening van arrestanten, het bewaken van grenzen en aanspreken van collega's voor de reguliere overleggen. Overweeg extra maatregelen met betrekking tot het borgen van de procedures gedurende het lopende onderzoek. Dit hoeft niet enkele ter controle van medewerkers te zijn. Dit kan ook ter versterking, ondersteuning van de medewerkers zijn. Repareer de arrestanteningang zo spoedig mogelijk en laat een verbanddoos zichtbaar ophangen in de directe nabijheid van de ophoudkamer.

Heerlen

Onbekendheid met domein 4 van rapportage veiligheid / calamiteiten / BHV.

Onbekendheid met de commissie.

De betreffende operationeel coördinator was geïnteresseerd in de commissie. Duidelijk bleek dat hij niet op de hoogte was van de verantwoordelijkheidsverdeling en feitelijke uitvoering van de werkzaamheden met betrekking tot arrestanten door medewerkers van het basisteam en arrestantentaken. Dit dient te worden verduidelijkt, daar zij van elkaar afhankelijk zijn. Adviezen zijn: bespreken bovenstaande onderwerpen op teamoverleg en creëer awareness inzake collegiale activiteiten (hulp aan cellencomplex bij calamiteit).

Panningen

De ophoudkamers worden gebruikt en dienen dan ook op orde te zijn. De intercom dient te worden gerepareerd. De kamers bevinden zich in de kelderruimte en zijn slechts via een trap bereikbaar. Gang is smal.

Venray

De Coronamaatregelen zijn zichtbaar uitgevoerd. Bij de entree uitgebreide informatie over het aangepaste beleid, de 1,5 meter regel, desinfectiemateriaal bij binnenkomst, plastic schermen bij de balie en in de verhoorkamer. Desinfectiemateriaal, handschoenen, mondkapjes en spatbril aanwezig in de ontvangstruimte bij de ophoudkamers. Het personeel vindt het vervoer met de arrestant naar het bureau in de politieauto niet Coronaproof. Vaak is er ook geen tijd bij onrustige arrestant de beschermende middelen in te zetten. De politie pleit voor het meer continu inzetten van de arrestantenbus, die wat dat betreft veilig is. Nu wordt deze alleen in de nacht ingezet. Het continu cameragebruik bij ophoudkamer 2 verdient aandacht. Dit leidt tot niet inlichten van de arrestant! Het thuiswerken is in Coronatijd flink toegenomen. Voor een aantal taken die onder andere te maken heeft met werkvoorbereiding, beleid en opsporing lijkt dat geen probleem te zijn, toch wordt met een minimale bureaubezetting tekort gedaan aan preventieve taken en intercollegiaal contact.

Rechtbanken

Maastricht

Prettige ontvangst, open communicatie, medewerkers hebben begrip voor Coronamaatregelen en voelen zich voldoende toegerust. Wel spreken zij hun zorg uit voor wat betreft de komende periode waarbij de drukte zichtbaar toeneemt en de eerste geluiden met betrekking tot een toenemend aantal Coronabesmettingen ook steeds meer in het nieuws komen. De anderhalve meter is niet altijd een optie.

Maastricht

Berg materialen die niet meer mogen worden gebruikt (oude EHBO-koffers, beademingsmaskers en dergelijke) niet op een plaats waar het risico bestaat dat deze alsnog worden gebruikt.

Houdt de deur tussen de controlekamer en de gang zo veel mogelijk dicht.

Bekijk of het mogelijk is voorzieningen te treffen waardoor het niet meer mogelijk is om vanuit de gang het arrestantenbord te raadplegen. Dit in verband met de privacy van burgers.

Laat controle en onderhoud uitvoeren aan de blusmaterialen en berg de blusdeken deugdelijk op. Overweeg een tweemaandelijks check / veiligheidsronde.

Zorg dat er ontruimings- en BHV-oefeningen waarvan iedereen op de hoogte is wat betreft de evaluatie en de leerpunten.

Evalueer met het personeel of er behoefte is aan een (kwalitatief hoogwaardig) spatscherm in de intakeruimte. Mocht dit het geval zijn, zorg dan voor een beter / veiliger scherm.

Aanbevelingen commissie Q4 2020

Cellencomplexen

Roermond

Aandacht voor communicatie met betrekking tot de regels rond de Coronamaatregelen, opdat dit voor de gehele arrestantenverzorging eenduidig en helder is. Foutenregistratie in overleg met de arts zou een goede zaak zijn, ten einde dit intern te kunnen bespreken en fouten te reduceren. Deze inspectie was met name op de Coronamaatregelen gericht. De inspectie was voor besproken met de operationeel expert te Roermond. Bij de inspectie werd een mondkapje gedragen.

Venlo

Zorg dat de actuele Coronamaatregelen op schrift beschikbaar zijn bij de desk, in beslag genomen zaken als zodanig correct worden geregistreerd en niet als in bewaring genomen zaken, voorkom daarmee onduidelijkheden bij het heenzenden van arrestanten en zorg dat fouilleringsformulieren ook ondertekend worden door de politieambtenaar.

Bekijk of de beelden van de fouilleringsruimte tijdelijk kunnen worden uitgeschakeld indien (met name vrouwelijke) arrestanten zich dienen te ontkleden.

Doe onderzoek naar klachten van arrestanten over kou / tocht in enkele cellen aan de buitenzijde van het complex.

Zorg dat camera's de volledige cellen beslaan.

Bekijk of de douches zodanig kunnen worden aangepast dat de privacy van de arrestanten blijft gewaarborgd, maar arrestantenverzorgers wel kunnen zien waar een arrestant zich bevindt in de doucheruimte.

De schoonmaak kan beter.

Breng de medicijnverstrekking op orde.

Heerlen

Cel 23 en 24 worden niet gebruikt en cel 24 als opslagplaats. Toegang tot deze cellen via twee treden. Complex ziet er schoon en opgeruimd uit.

Ophoudkamers

Sittard

Aandachtspunt is BHV / veiligheid dat tijdens de inspectie niet kon worden gecontroleerd. Gelet op het feit dat dit tijdens de vorige inspectie ook al een aandachtspunt was, dient dit zeker tijdens een volgende inspectie gecontroleerd te worden.

Weert

De ophoudkamers van het politiebureau Weert ogen schoon en veilig voor de arrestant. Er wordt met enige regelmaat gebruik gemaakt voor een verblijf van maximaal 2 à 3 uur, gemiddeld 2 maal per week. Er wordt duidelijk onderkend, dat de ophoudkamers te allen tijden operationeel moeten zijn. Na gebruik wordt aansluitend de schoonmaakdienst geroepen.

Er is een niet afgesloten kamer met diverse losliggende spullen, die in potentie gevaar kunnen opleveren voor de arrestant dan wel voor de politie. Hiervoor is aandacht gevraagd, de operationeel coördinator gaat oplossing hiervoor realiseren,

Rechtbanken

Maastricht

In algemene zin is de bejegening door het personeel rustig en vriendelijk. Administratie is bewerkelijk en neemt veel tijd in beslag. Reistijden voor arrestanten zijn lang. Een vertrek omstreeks 08.30 vanuit gevangenis Ter Peel voor een raadkamer omstreeks 14.45 uur en dan weer retour Ter Peel is erg lang. Zowel medewerkers politie als dienst vervoer en ondersteuning (DV&O) beamen dit. Het komt nog steeds veel voor. Planning verdient (nog steeds) de aandacht, met name bij DV&O.

CONCEPT